

Primorski List

poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

IZHAJA vsaki četrtek ob 5. pop. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. CENA za celo leto 6 kron, za pol leta 3 kron. Za manj premožne 4 krona za celo leto.

NAROČNINO in oznanila sprejema upravništvo v Gorici na Placuti št. 12. ROKOPISE sprejema uredništvo v Gorici, Dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Pax vobis - Mir vam bodi!

Mir vam bodi! Tako je Jezus Kr. pozdravljal učence po ustajenju in tako kličemo i mi milim slovenskim rojakom o veselem velikonočnem prazniku: Mir vam bodi! Te besede nam silijo v spomin zlasti v sedanjem času, ko gledamo strastne boje v naši domovini.

Mir vam bodi! Kristus nam je pred vsem prinesel mir z Bogom. Sè svojim trpljenjem in smrtjo je potolažil srd božji in nas zopet sprijaznil z Bogom. Po tem miru in po tem prijateljstvu z Bogom bi morali tedaj pred vsem hrepeneti. Ali žal, da se mnogi kažejo očitne sovražnike Božje, da sovražijo Kristusa in njegove namestnike... V zadnjem času sta se brezverstvo in liberalizem pokazala tudi v naši domovini. Časopisi: „Slovenski Narod“, „Soča“, „Rdeči prapor“ itd. očitno napadajo sv. vero in Kristusove namestnike ter jih smešijo. Zato kličemo liberalcem in brezvercem: Mir vam bodi! Ustajenje Gospoda Jezusa Kr., ki je največa resnica naše sv. vere, naj vas pokrepča, da odložite brezbožnost ter se sprijaznite z Bogom z vrednim sprejetjem sv. sakramentov....

Mir vam bodi! Kristus je prinesel na svet tudi mir z bližnjim. Rekel je: „Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe“. „Ljubite svoje sovražnike... in molite za tiste, kateri vas preganjajo in obrekujejo...“ Tako je učil Kristus! Ali kaj vidimo dandanes? Vidimo bratomorne prepire, strastne boje in vojske! Žalosten je pogled na slovensko domovino! Brezversko in liberalno časopisje nam je zanetilo strašne razprtije in sovraštva, ki zelo škodujejo časnemu in večnemu blagru slovenskih rojakov. O, naj bi vsaj zdaj, ko se iz svetih altarjev razlega aleluja, potihnili ti nekrščanski bratomorni boji! Sezimo si, kakor bratje, v roke in praznujmo v svetem veselju in Božjem miru ustajenje gospoda Jezusa Kristusa. „Postrgajte stari kvas, da bote novo testo... Obhajajmo tedaj veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnih kruhkih čistosti in resnice.“

LISTEK

Kristusa so križali in ga križajo še vedno.

Resnična dogodba o priliki velikonočne spovedi.

Zadnje predpustno nedeljo podaja nam sv. mati katoliška cerkev v sv. evangeliju sledeče Kristusove besede: „Glejte! gremo gori v Jeruzalem in vse se bo dopolnilo, kar je pisano od Sinu človekovega po prerokih. Izdan bo namreč nevernikom in bo zasramovan in bičan in zapljuvan; in potem, ko ga bodo bičali, ga bodo umorili...“ (Luk. 18, 31-35). Govoril je naš božji Izveličar te besede oziraje se na svojo smrt. Ravno te besede se lahko nanašajo pa tudi na trpljenje, katero mora Kristus trpeti od mnogih kristijanov ne le o pustu, ampak tudi v postnem času, zlasti, kedar prijemljejo velikonočne svete zakramente. O, koliko svetih spovedi je oskrbnjenih! O koliko se prigodi božjih ropov!

Povedati vam hočem hudobno dejanje, ki se je resnično s presvetim rešnim Telesom dogodilo. Marsikdo bo imel ta dogodek za nezaslišano hudobijo. Res pa je dogodek manjši greh, ker se v tem slučaju ni dogodila taka nečast božjemu Odrašeniku, kot se mu zgodi v božjeropnem sv. obhajilu. Ves popis smo povzeli iz lista „Anti-Maçon“, čegar vrednik je sam doživel in opisal sledeče: „Bila je nedelja v mesecu juliju l. 1866. Obiskal sem revno deklice Ivano D... Bila je vsa nemirna in potrta. Vso njeno vedenje kazalo je strah in žalost. Nisem mogel, da bi jo ne bil vprašal po povodu njenega vedenja. Ni mi odgovorila, a začela je bridko jokati. Od časa do časa ozrla se je na svojo omaro. Prosila me je, da sem jo spremil v bližnji mestni vrt. Vsedla sva se na klopi. Po kratkem molku povedala mi je v ihtenji sledeči dogodjaj:

Dne 2. julija nisem imela niti beliča potem

Mir vam bodi! Tretji mir, ki nam ga je prinesel Jezus Kr., je mir s samimi seboj. Pravi mir in zadovoljnost človeškega srca je le v ljubezni do Boga in do bližnjega. Kdor nima tega, nima tudi pravega miru in zadovoljnosti v svojem srcu. Zato vidimo dandanes toliko nesrečnih, s samimi seboj nezadovoljnih ljudi, kateri se v brezupu sami sebe morijo... To so brezupna, mrtva srca, katera ne ogreva Solnce, ki je Jezus Kr. Vsem tem kličemo: Mir vam bodi! Ustajte, ki spite smrtno spanje... Kristus je od mrtvih ustal, aleluja!

Mir vam bodi! Tako kličemo zdaj vsem slovenskim rojakom. To bodi naše voščilo za vesele velikonočne praznike. Ko bomo velikonočno jutro obhajali ustajenje, naj milostivi Jezus razlije po naših srcih v obilni meri ta trojni Božji mir!....

POLITIČNI PREGLED.

Delovanje deželnih zborov. Poročali smo, da se bodo pravna pogajanja nadaljevala v českim deželnem zboru. A, kakor je videti, ni mogoče nobeno sporazumljenje v Pragi. Nemci česke kraljevine presegajo v brezobzirnosti vse druge Nemce Avstrije. Ko je postavil česki poslanec Šramek predlog, naj se uvede na českih srednjih šolah ruski jezik kot učni predmet, nastal je med Nemci tak vihar, da se je moral izročiti njegov predlog posebnemu odseku. Vrhunec je dosegla razburjenost Nemcev, ko so se izrazili česki poslanci, da sprave ne bo, ako ne dovolijo Nemci Čehom enakopravnosti. Ker je torej bila nemogoča obravnava pravnih točk, prišla so na vrsto gospodarska uprašanja. Naj bolj zanimiva je obravnava glede boljsega izkoriščanja českih premogokopov. Štajerski deželni zbor se peča zdaj z načrtom novega volilnega reda, po katerem bi dobili Nemci 9 novih poslancev, Slovenci pa samo enega. V dalmatinskem deželnem zboru je zahteval poslanec Bianchini preosnovo avstrijske državne uprave, po kateri bi pripadala Dalmacija hrvaški kraljevini. Ita-

ko že prejšni večer nisem nič večerjala. Bila sem neznanško lačna. Glad znal me je v znano gostilno, kamor sem se zatekala večkrat v potrebi. Prosila sem nekoliko zajuterk. Obljubila sem plačati, ko bom mogla. Ustreglo se mi je. Pri mizi sedel je nasproti meni gospod grozovitega pogleda. Ko sem se iz gostilne odpravljala, vstal je tudi gospod, poplačal moj dolg in me prosil, da bi me smel spremiti. Začetkom govorila sva vsakdanjosti. Prišla sva do bližnje cerkve sv. Štefana. Moj spremljavec me opozori na mnogoštevilne pobožnike, ki so šli k službi božji.

„Gospica“ nagovoril me, „gotovo nemate toliko denarja, da bi kupila kosilo. Ali si hočete zaslužiti cekin?“

Brez obotavljenja sem se mu ponudila v službo, ako jo morem izvršiti.

„Ni težavno“, pravi gospod, „pojdite v cerkev, pristopite k svetemu obhajilu in prinesite mi hostijo. V pol uri vas bodem čakal tukaj. Vi mi daste hostijo, a jaz vam cekin“. Odšel je po teh besedah, ne, da bi čakal mojega odgovora.

Prvi trenutek sem kár otrpnila. Mislila sem, da mi več ne bije srce. Torej kaj tacega se želi od mene? V duhu mi je ostajal dan mojega prvega sv. obhajila. V beli obleki stala sem nedolžna med svojimi tovaršicami pred altarjem. Na koro prepevali so sladko pobožne pesmi, a vmes sem čula v svoji bližini ihtenje svoje matere. Točila je solze veselja.

Tudi jaz bi bila sedaj rada jokala, a nisem mogla. Stopila sem v cerkev in mislila na svojo zapuščenost in revščino. Nobenega prijatelja, nobenega vinarja, pač pa veliko žalost in lakoto! Kako si hočem pomagati? Kje si hočem pomoči iskati?! Pokleknila sem v stranski cerkveni kot, pokrila si obraz z rokami in bridko jokala.

Mašnik pričel je ravno sv. mašo na Marijnem altarju. Tako nesrečne se nisem še nikdar

lijane je hudo razburil predlog hrvaških poslancev, naj se uvede v Dalmaciji hrvaški jezik kot uradni jezik. Res čudno je, da je v Dalmaciji uradni jezik italijanski, dasi je v Dalmaciji vsaj 20 krat toliko Hrvatov ko Italijanov!

V Nemčiji in sicer v Berlinu gre naš presvetli cesar na daljši obisk k nemškemu cesarju. Spremljal ga bo naš zunanji minister Goluchovski.

V Franciji se nadaljuje boj proti sv. katoliški cerkvi. Vlada je prepovedala jezuitom in lazaristom prirejati misijone. Francoska vlada se dosledno bojuje proti sv. cerkvi, dasi je ravno Francija največkrat občutila šibo božjo.

V Belgiji je nek 16 letni anarhist napadel angleškega prestolonaslednika. Streljal je dvakrat na železniški voz, v katerem je sedel prestolonaslednik, a kroglje so obtičale v vozu, tako da prestolonaslednik ni ranjen. Angleško časopisje je podtikalo ta zločin Burou, a iz preiskave je razvidno, da Buri nimajo pri zločinu nič opraviti.

Anglija. Angleška kraljica Viktorija je šla na Irsko, da se zahvali Ircom za junaštvo Irskih polkov v južno afrikanski vojski. Ne verjamemo, da je 80 letno kraljico peljalo srce na irska tla, pač pa strah pred Irci, ker je Anglija zdaj brez vojakov. Zadnji vojaki so šli pretekli teden v Afriko. Če ne bodo zadostovali ti Robertsu, da premaga Bure, bo morala Angleška lepò prositi Bure za mir.

Rusija. Poročila, da se Rusija pripravlja na vojsko, niso izmišljena. Nekteri časopisi mislijo zdaj, da bo vojska z Japonci. Nam se zdi ta vest neverjetna, ker nas uči zgodovina, da je Rusija jako previdna in se ne vojskuje rada z oddaljenimi državami. Bolj verjetno se nam zdi, da bodo Rusi skušali dobiti nadoblast nad Turčijo in dali stem občutljiv udarec Nemčiji, ki hoče na vsak način dobiti kos Turčije. S tem se ujemajo tudi najnovejša poročila o prijateljstvu Rusov, Bolgarov in Črnogorcev. Bolgarija se bliža od dneva do dneva bolj Rusom in v Črnogoro je pripeljala pretekli teden ruska ladja celo baterijo topov s potrebnim strelivom.

Vojska v južni Afriki. Vojna sreča je

čutila. Strahovit boj razsajal je v mojem srcu. Pri sv. obhajilu mi je bilo obupati. Iz vseh klopi vstajali so ljudje in pristopali k mizi Gospodovi. Nevidna moč vzdignila je tudi mene. Pred seboj videla sem ves čas strahoviti obraz neznanega tujca. Pokleknila sem k obhajilni mizi. Zdelo se mi je, da sanjam. Tresla sem se kot šiba ob vodi. Obudila sem kesanje. V rokah sem držala bel robec.

Mašnik se je približeval, stal je pred menoj. Vzdignil je sveto hostijo in govoril: „Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj spremlja tvojo dušo v večno življenje“. Slišala sem, a videla nič več, le čutila, da imam na jeziku presveto rešno telo. Usta so bila popolnoma suha, a v grlu se mi je zdelo, da se moram zadušiti. Nisem torej mogla zavziti Najsvetejšega. Vsa v omotici vrnila sem se na svojo mesto. Nikdo me ni videl. Vzela sam sv. hostijo iz ust in sem jo položila v svoj čist robec. — Kaj se je potem zgodilo, več ne vem natanjko. Vem, da sem šla iz cerkve in da sem robec z Najsvetejšim držala tesno na prsi. Prišla sem na trg. Od daleč vže videla sem grozovitega tujca. Gotovo me je brž zapazil, ker se je naglama obrnil proti meni. Na enkrat me objame grozovit strah, obrnila sem se in bežala. Slišala sem dobro glas: „Počakaj me, ne teči!“ a nisem mogla čakati. Tekla sem, kar sem mogla, upam, da mi je pomagal sam angel varuh.

Prišla sem v svojo sobo in vsa spehana vrgla se na stol. Začela sem jokati, kakor otrok. Še le sedaj sem se zavzela, kaj sem storila. O, hvala bodi Bogu, da nisem izdala Boga grozovitemu človeku! Sveti zakrament položila sem na omaro, prižgala ob vsaki strani svečo, pokleknila in jokala, da je bilo vse m-kro pred menoj.

Ivana utrujena obmolknje. Jaz sem bil tudi ves prevzet. Prijel sem jo za roko in jo vprašal:

zopet na strani Burov. Pri Redersburgu so Buri ujeli 500 Angležev. Okoli Malfekinga stoječo bursko armado je hotel angleški kapitan Plumer razkropiti in osvoboditi v mestu zaprte Angleže. A ponesrečilo se mu je, bil je dvakrat premagan in se je moral umakniti po velikanskih izgubah. V Parizu je došla še ne potrjena vest, da se je Malfeking udal Burov. Angleški armadi se v Bloemfontainu prav slabo godi, ker nima ne konj, ne živeža in ne vode. Angleški nadvojvoda Roberts stavi svoje upanje v novo došle vojake. Buri se bodo gotovo po svoji navadi umikali združeni angleški armadi proti meji svoje države, potem pa sestradane Angleže polovili. Buri se pripravljajo na nov boj z velikim navdušenjem, posebno ker dobro vedo, da je poslala Angležka v Afriko zadnje svoje vojake.

Deželni zbor goriški.

Tretja seja dne 5. aprila.

Deželni glavar naznanil v začetku seje vladni predlog glede prispevkov iz deželnega zaloga k okrajnim šolskim zalogom. V pretresovanju tega predloga je na predlog dr. Gregorčiča izvoljen poseben odsek: Marani, Venuti, Egger, Verzegnassi (predsednik), dr. Gregorčič, Berbuč in dr. Tuma.

V deželno komisijo za obrtniški davek izvolijo se: dr. Ed. Seitz, Jos. Dreossi in Leop. Bolko; namestnikom pa: Jakob Cristofoletti in Ant. Križnič. V komisijo za presojo ugovorov proti osebni dohodarini so izvoljeni: Guido Lazari, dr. Kamil Egger, vit. Ant. Dottori in Iv. Lapanja; namestnikom: gg. Ign. Kovačič, Ivan Berbuč, Jožef Živec in J. Chiozza.

Na predlog dr. Verzegnassija in posl. Muhe se da dež. odboru na razpolago 4000 K., da jih razdeli v korist ameriškim trtinarjem.

Ločniška občina se pridruži političnemu in sodniškemu okraju Gradiškemu.

Potrdijo se priboljški, katere je dež. odbor po predlogu c. k. dež. šolskega sveta v preteklih 3 letih dovolil mnogim upokojenim učiteljem, učiteljicam in zapuščenim učiteljskega osebja.

Sprejme se v proračun dež. zaloga z l. 1900 kredit 20 000 K. za brezobrestna posojila tistim, kateri obnove po trtni uši pokončane vinograde.

Četrta seja dne 7. aprila.

Poslanec Venuti stavi dva predloga. V prvem predlaga, da se deželni zbor zahvali visoki vladi za bohinjsko železnico in ob enem prosil, naj bi se napravili stranski železnici od sv. Lucije do Bovca in od sv. Lucije do mesta Idrije na Kranjskem. V drugem pa predlaga, da se §§ 2. in 5. deželnega zakona z dne 19. okt. 1896 št. 30. dež. zak. spremenita tako-le: „§ 2. Na občnih, javnih ljudskih šolah so učitelji razvrščeni v tri razrede, to je: I. razreda s 1400 K., II. razreda s 1200 K., III. razreda s 1000 K. letne plače. § 5. Stalno nameščeni učitelji in podučitelji, ki so po prenehanju izpitu učiteljske sposobnosti pet let od tistega dne naprej, ko obvelja

„In sedaj, kje imate sv. hostijo?“

„V svoji omari zaprto.“

„Ubogo dekle“, rekel sem, „pojdiva hitro do kakega duhovnika.“

Šla sva. Med potom sem jo uprašal, kako je živela od onega dneva dalje.

„O, ničesar hudega nisam storila“, mi pravi. „Še tisti večer šla sem zopet v cerkev, kjer sem prav goreče molila. Zraven mene klečala je gospa. Po mojem ihtenju, upadlih licah in objokanih očeh, sklepala je na moje žalostno stanje. Stopila je k meni in mi podarila pet frankov, s katerimi sem se osem dni živela.“

V tem prišla sva do stanovanja bližnjega duhovnika. Zelo ga je pretresla dogodba. Prav milo, a živo je slikal Ivani njeno dejanje in jo pripravil na spoved. Uboga reva! Kako se je kesala, kako je obžalovala svoj greh! Duhovnik dal ji je tudi precejšno denarno pomoč in ji obljubil, da ji bo priskrbel delo.

Za tem smo šli vsi trije v Ivanino stanovanje po sv. hostijo. Pretresljivo je bilo gledati, ko je duhovnik v roketu in stoli klečal pred revno omaro, kjer je bilo shranjeno presveto Rešno Telo. Ko smo nekoliko pomolili, zavil je mašnik Stvarnika v obhajilno burzo in shranil na svoja prsa. Zatem je zopet slekel cerkveno obleko in nesel Najsvetejše v cerkev, ne da bil kdo slutil, kaj nese in od kod gre. Jaz sem ga spremljal do cerkve.

Dolgo zatem nisem od Ivane nič slišal. Ni mi znano, kako je živela. Še le čez več let sem izvedel, da je lepo umrla v nekem samostanu usmiljenih sester. Bog je bil milostiv, ker ga ni izdala v roke brezbožnikov.

Kristijan! hočeš, da bude večni Bog usmiljen tudi tebi v poslednji uri, pazi, pazi, da ga v življenju ne boš žalil, in ne prejemal božjeropno v svoje srce.

ta zakon, na kateri javni ljudski šoli v državnem zboru zastopanih dežel zaporedoma in z dobrim uspehom učiteljevali, dobe 10 odstotni povisek svoje plače in tako od petih do petih let, dokler ne dosežejo poviška za šesto petletje.“

Deželni glavar pravi, da uvrsti ta predlog v dnevni red prihodnje seje.

Dovolijo se dalje razne podpore; mej drugim tudi občini Kožbanski za cesto ob Kožbančku: 6000 Kr.

Načrt zakona o pobiranju odstotne davščine od najemnin v goriškem mestu se izroči pravnemu odseku.

Dovolijo se deželnemu odboru, da uzame takoj posojilo 200.000 K. za nakup delnic vipavske železnice in posojilo 100.000 K. za nakup delnic furlanskega tramvaja od Gorice do Ogleja.

Predlog dež. odbora za zgradbo deželne norišnice se izroči finančnemu odseku.

Iz teh najbolj važnih točk je razvidno, da je deželni zbor začel resno delovati. Naš članek pred otvoritvijo deželnega zbora se je uresničil. Kar kyasi „Soča“ o sedanjem zasedanju deželnega zbora je gola „intriga“!

Prihodnja seja bo po praznikih.

NOVICE.

Romanje v Rim. Oglasilo se je v Gorici čez 400 romarjev, v Ljubljani čez 600.

Da ne bo zmešnjave v Korminu (Cormons), svetujemo vsem romarjem, da naj pošljejo denar za vožnjo podpisanemu, kateri jim bo preskrbel list in jim ga vročil vže v Gorici v sakristiji stolne cerkve dne 23. t. m., (dan odhoda), od 11--1 ure. To priporočilo velja vsem romarjem, kateri ustopijo na železnico v Gorici. Kdor ustopi v Korminu, naj si vzame list sam na postaji.

Iz Gorice v Kormin III. razred 28 kr., II. razred 41 kr. — Iz Kormina v Rim in nazaj III. razred gld. 14/10, II. razred gld. 25/20 — Iz Kormina v Neapelj in nazaj III. razred gld. 16/92, II. razred gld. 31/78.

Denar naj vsak pošlje po pošti in naj hrani receptis.

Kdor bi izgubil romarsko legitimacijo (znamenje), vdobi novo za 50 kr.

Romarji, ki so se skesali in ne pojdejo, naj to takoj naznanijo po dopisnici, sicer bodo morali plačati stanovanje v Rimu, katero smo jim naročili za šest dni.

Bravci „Primorskega Lista“ naj blagovoljno opozorijo romarje na to.

Vsaki naj vse to hitro stori brez odloga.

Ljubljanski romarji so si naročili v Rimu lepe slovenske spomine na božjo pot z odpustki. Ti spominski listi stanejo po 50 kr. Kdor naših želi takih spominskih listov, naj dostavi 50 kr.

Odhod iz Gorice, ako ne dovoli južna železnica ljubljanskim romarjem posebnega vlaka, bo ob 2¼ (dveh in pol) popoldne.

Dr. Jos. Pavlica

(Gorica, via Caserma 13, II).

NB. Kdor se je oglasil pri preč. g. Dom. Alpi-ju, naj pošlje denar edino le njemu.

Romarjem.

L o r e t.

Tu najdeš prekrasno in velikansko cerkev Marije Device. Največja je izmed crkva, Mariji posvečenih. V sredi cerkve, ravno pod ogromno kupolo, je Nazarenska hišica M. Device, po angeljih sem prenešana. Stopi vanjo z vsem opoštovanjem in sv. grozo! V tej hišici je bil sam Jezus. Tu je Devica živela, tu jo je angel Gabrijel pozdravil, tu je hrano pripravljala Jezusu, sv. Jožefu in sebi. Tu se je dogodila največja skrivnost božja. Poklekni na kolena in poljubi sv. kraj. Misli si, da vidiš po hišici hoditi najsvetejšo družino! O, kako svet je ta kraj, kako sveta hišica!

Zunaj hišice zagledal boš na steni neko posebno sliko z napisom. Na sliki vidiš naslikane človeška čreva. Kaj je to? porečeš. Slušaj!

Bilo je za časa turških bojev. V Dalmaciji je živel vnet duhoven, goreč častilec Marije Device. V roke pride turkom. Zvežejo ga in zapro. Malo dni preteče, zažugajo mu s smrtjo, če se ne odpove kristijanski veri. Duhoven pa se brani in v tej sili kliče na pomoč imena: Jezusa in Marije. „Zakaj ta imena vedno kličeš?“ vprašajo ga turki. „Zato, ker ta imena“, odgovori duhoven, „imam globoko v srcu in celo v črevah zapisana.“

Dobro! zavpijejo divjaki, če hitro tvoje vere ne pustiš in ta imena ne prekolneš, ti je z črevi vred iztržemo.

„Vi mi lahko čreva iztržete, ali sv. imen Jezusa in Marije mi nikdar ne bote vzeli.“

Na te besede planejo turki na duhovna, da ga razrežejo. V tem hipu pokliče duhoven na pomoč M. Devico loretansko in obljubi v Loretiti na božjo pot, če ga Marija reši.

Kardinal Haller, knez-nadškof Solnograški, je umrl dne 6. t. m. Bil je nadškof od l. 1890, kardinal pa od l. 1896. Naj v Gospodu počiva!

V Gorici. Dne 10. t. m. je mestni svet imel sejo. Določilo se je, da se dopolnilne volitve za III. razred, v katerem se voli en starašina, vrše dne 30. aprila; za II. razred, v katerem se volijo štirje starašine, pa dne 2. maja.

V Trstu. Pri volitvi za I. razred mestne skupine je bil dne 5. t. m. zopet izvoljen dr. Dompieri. Propadel je kandidat „Progressa“, baron Morpurgo. Dr. Dompieri je tedaj izvoljen v dveh razredih, v III. in v I. Edino v II. razr. je „Progresso“ popolnoma zmagal, toda tudi tu so nasprotniki dobili lepo število glasov. Dr. Dompieri je dobil 88 glasov; Venezian, ki je glava „Progressa“, je prodril samo z 203 glasovi! Pokazalo se je očitno, da je „Progresso“ izgubil pri Tržačanih zaupanje.

V mestu je sedaj izvoljenih 12 demokratov, 34 progresovcev in dr. Dompieri.

V okolici so bile volitve v nedeljo dne 8. t. m. V I. volilnem okraju (Škedeni) je zmagal it. kandidat Karol Banelli z 273 glasovi proti dr. Abramcu, ki je dobil 247 glasov; v II. okraju (Kadinj) je zmagal dr. Rybař s 142 glasovi proti Mauronerju, ki je dobil 99 glasov; v III. okraju (Verdela) je zmagal slovenski kandidat Vattovaz s 170 glasovi proti Ferlugi, ki je dobil 45 glasov; v IV. okraju (Rojan) je zmagal Fr. Dolenc (172) proti Henrikcu vit. Zahonyu (112); v V. okraju (Občina) je zmagal Janez Gorjup (219) proti italijanskemu Burgstalerju (170); v VI. okraju (Prosek) je zmagal dr. Gregorin (190) proti italijanskemu kandidatu Cumarju (139). Številke govori, kako se razširja raznarodovanje v tržaški okolici. In ni čuda! Slovencem manjka gospodarske organizacije. Dukler te ne dosežemo, nam tudi vse čitalnice, bralna društva, sokoli, veselice itd. ne bodo pomagale! Ljudstvo v tržaški okolici je v gospodarskem oziru odvisno od Italijanov. V tem tiči nevarnost. Rešitev je le v dobri gospodarski organizaciji.

Gospicam gojenkam na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici!

Mimogredé sem slišal govoriti dve gospici iz tega zavoda, Slovenski, seveda, toda žal mi je, da jih po imenu ne znam označiti. Toliko pa vendar vem, da so imele, vsaka precej kokošjega perja na klobuku.

Prva pravi: „Dulà vaš tu?“

Druga: „Ich weiss nicht, wohin ich gehen soll. Weissst du, ich werde zu dir kommen. Ich weiss nicht, wie ist die slovenische Aufgabe zu machen!“

Prva: „Šaš tu?“ — — — —

Druga: „Sprechen wir lieber deutsch, damit uns niemand versteht!“

Prva: Ja, ja, komm zu mir! Ich kann schon slovenisch, noch besser als du, aber meine Hausfrau zwingt mich immer friaulisch zu sprechen!“

Tako, tako! Vzor domovine! Kras in dika našega naroda! Up in nada naše prihodnosti! Slovenke, na noge! Ne dajte se v tujčev jarem! Kakor pride moda za nove klobuke, tako naj se

Glej! Divjaki mu odprejo trebuh, uzamejo mu ven čreva, podajo mu je v roke in rečejo mu zaničevaje: „No, zdaj pa le pojdi na božjo pot in nesi čreva tisti devici, o kateri praviš, da je v Loretu.“

Moč božja! Duhoven drži čreva v rokah in gre, čeravno v neizrečenih mukah, proti Loretu v Italijo. Sam sebi se čudi, da ne umrje hip na hip. Kedor ga vidi, se ustavi in vpraša, kaj to pomeni. Tu in tam se ljudstvo v trumah steka in občuduje vbozega duhovna ter glasno hvali Marijo Devico.

Čez več dni pride srečno v Loret. Čreva vedno v rokah drži. Tu pove vse natančno, kaj se je prigodilo. Stopi v sv. hišico, poklekne pred altar Marije Device in poprosi za spoved in sv. obhajilo. Ko je to dosegel in svojo dušo izročil v roke Marijine, izdihne!

Tista čreva so več časa imeli obešena v cerkvi prav v bližini sv. hišice. Ko so pa začela dišati, napravil je mizar lesena čreva, ki so popolnoma pravim podobna. Leta in leta so ta tam visele. Sv. oče papež Pavel III. je pa tudi to ukazal odstraniti, ker se je pri njih vedno polno ljudstva gnetlo. Napijavili so na steni sliko, ki se še dandanes vidi.

Ko boš v sv. hišici molil, spomni se, da je Marija Devica ob pozdravu nadangela Gabrijela klečala na evangelijski strani sv. ognjišča, katero vidiš za altarjem. Na tistem mestu je zdaj pokleknil. Nadangel Gabrijel pa je bil na ravno nasprotni strani, na desni okenca, zadaj proti vratom!).

1) Historia Horatii Tarsellini. Lib. II. c. 18. in caput 7.

vede v vaš delokrog prava, čista in nepopačena materinščina. Ne govorite več po ulicah ne tur-lanščine in ne nemščine, ampak svojo milo do-nečo slovenščino. Da bodete pa prosto govorile svoj materin jezik, izberite si slovenske, poštene in bogaboječe gospodinjje, katerih je, hvala Bogu, tudi v Gorici mnogo.

Prav nič vam ne zavidam lepih klobukov, toda skazite se jih vredne! Pokazite svojo vrlost, pokažite se take, da bomo lahko brez skrbi stavili na vas vse svoje upe in naše lepše prihod-nosti, in da vam bodemo kedaj brez skrbi zau-pali in izročili vzgojo naših otrok! Bodite tedaj naš vzor, naš panos!

Ali ni med nami liberalcev? Deset let je A. Gabršček pisaril po svoji „Soči“, da med Slovenci ni liberalcev, da med Slovenci sploh ni mogoče liberalcev. Zdaj pa sam sebe imenuje li-beralca in stranko, katero je osnoval na Goriškem, imenuje liberalno. — Pri zadnjem delav-skem shodu v Kanalu je tamošnji župan M. Zega trdil, da med nami ni liberalcev, da ga v celi soški dolini ni liberalca; zdaj je ta mož sam pri-stopil k stranki, ki se očitno imenuje liberalno, ter dovolil, da so ga izvolili za podpredsednika. Kako naj si to razlagamo?!

Zakaj treba zvišati plačo učiteljem? „Soča“ št. 40 t. l. nam pove: „Zato morajo (po-slanec) rešiti učiteljstvo klerikalnega vpliva, ki je imel do slej vso moč edino le v učiteljski mi-zeriji... Dostojna plača pa učitelja po vsem osamosvoju vseh vplivov iz klerikalnega taborja“.

Namen „Soče“ je spraviti učiteljstvo v libe-ralni tabor. Upamo pa, da se to ne zgodi. Po dostojnem povišanju plače se bo učiteljstvo osamo-svojilo ter osvobodilo liberalcev a la Gabršček, ki bi jih rad komandiral v boj proti duhovščini. Kolikor poznamo mi goriško učiteljstvo, se Ga-bršček temeljito moti, ako misli, da bo čislano učiteljstvo za 100 gl., ali tudi za 200 gl., svoje prepričanje prodalo. Po dostojnem povišanju plače bo učiteljstvo tem vestnejše izpolnjevalo dolžnosti v soglasju z duhovščino. O tem smo popolnoma prepričani! Sicer pa, bodi kakor koli, — zvišanje plače učiteljem zahtevajo njih neznosne socijalne razmere. Vsak delavec je dostojnega plačila vreden! To je edino pravi vzrok zvišanju učiteljskih plač, vse drugo, kar blebete Andrej Ga-bršček, je prazno!

Iz Vipavskega, dne 25. marca 1900. (Spo-znali smo se). Dalje.

„Soča“ z dne 30. marca t. l. pravi dalje, da bo malo deško semenišče uzgajalo take du-hovnike kateri bi pomagali zanašati klerikalizem tudi med našo inteligenco, da bi se potem uklanjali mogočnosti črne teme. Tukaj pa ste se, g. člankar, po domače rečeno, urezali. Dokazujete, da vam je zgodovina deveta brigada, ali pa, da neovrgljiva djanja tave in zanikujete. Zgodovina nas uči, da vsi narodi, kateri so sprejeli Kristu-sovo vero, so dandanes na veliki stopinji omike. Pogledajmo Evropo, nasproti pa so ostali deli naše zemeljske kroglje, kateri niso sprejeli luči sv. vere, v omiki ondu, ko pred 2000 leti. Ali vam ni znano, učeni člankar, kako so samostan-ski redovniki in svetni svečeniški naše pradede Slovane in tudi Nemce učili poljedelstva in raznih rokodelstev, in povsod, koder se je posejal Kristusov nauk, se je lice zemlje premenilo. Kako ste prišli do misli, da nazivljete klerikalce, kar mi imenujemo duhovnike, zastopnike črne teme? (Morda je člankarju znana tudi bela tema).

S tem člankom je napovedala „Soča“ boj sv. katoliški cerkvi, napravi Kristusovi, in ne kakemu posebnemu udu iste; saj ni nikdar kdo trdil, da so vsi duhovniki svetniki. Vsi so ljudje, polni človeških slabosti, ali vendar namestniki Kristovi, in če je naš Izveličar imel celo med 12. timi enega hudobnega, kako abotno bi bilo misliti, da bi bilo naše duhovstvo brez graje. Grajajte tedaj posamezne ude, ne pa Kristove naprave; toda prav je, da se je pokazala „Soča“ tako, kakoršna res je, kajti mislila je: Pastirja bom udarila in ovce se raskrope. Ali draga „Soča“, to ni tako lahko! V spomin ti kličemo, da so bili že drugi mogotci na tej zemeljski krogli, koji so se bili polotili Petrove skale, ali nič niso opravi-li. Mogočni nemški cesar Miroslav (Rudec-bradec) se je bil sprl s tedanjim rimskim pape-žem; ali nasledek je bil, da se je moral pred sv. očetom ponižati. Cesar Napoleon I., ko je bil dospel na višek svoje slave, je menil, da mu je mogoče razna ljustva vladati brez pomoči svete vere, sprl se je bil s tedanjim papežem, ter istega tudi odpeljal v proganstvo na francosko, ali nasledek je bil: mogočnost Napoleona je padla, in pokoriti se je moral sv. očetu, ko je še prej bil z poznan, da brez Boga in njegove sv. cerkve ni mogoče vladati.

Če so se taki svetni mogotci uklonili Kri-stusovi napravi, naši sv. veri, tedaj draga „Soča“, kaj se napihuješ! Ze naprej ti povemo, da s celo tvojo organizovano napredno stranko nič ne opraviš, če še tako napada naprave Kristu-sove cerkve. Mi pa smo z veseljem sprejeli klic našega višj. pastirja, in bomo po skromnih močeh tudi pripomogli k ustanovitvi deškega se-menišča v Gorici. Več vipavskih kmetov.

Pri Sv. Luciji se je prikazal nenavaden ptiček, ki že na vse zgodaj lepo žvrgoli. Morda prihaja iz raja? — V torek po Veliki-noči bo semenj, kakor po navadi.

Ročinj. Dne 10. t. m. utonil je v „Soči“ pod Ročinjem 51 l. stari Franc Medvešček. Pred leti bil je zelo delaven, skrben gospodar in dober oče. A odkar si je nogo pohabil, postal je čme-ren in nadležen. Mešalo se mu je večkrat tako, da ni vedel, kaj dela. V takem položaju je več-krat grozil, da pojde v Sočo. Vže kakih 10 dni bil je pa ves iz sebe, siten proti ženi, ni mu dišalo ne delo ne jed, tako, da so se njegovi bali zanj. Še v torek po poludne grozil je ženi: „danes je moj smrtni dan“. Nekako razburjen zapustil je ženo, ter iskal in našel v valovih de-roče Soče smrt. Bog bodi milostljiv njegovi duši!

Iz Cerknega se nam piše: Novo vpeljani živinski semnji dobro uspe-vajo. Na zadnjem semnju 20. marca bilo je zelo ugodno za kmetovalce, ki so imeli kaj prodati. Vse se je lahko in dobro prodalo. Škoda, da že prej nismo imeli takih semnjev! Mi smo novemu g. županu iz srca hvaležni, da nam jih je vsaj se-daj ustanovil.

Komen. V nedeljo je končal sv. misijon, ki ga je vodil o. Doljak iz T. J. Pričakujemo za prihodnjije obširno poročilo.

Šebrelje. Preč. g. župnik J. Kokošar je pri previdovanju tako nesrečno stopil, da si je nogo zvil. Zdjaj mu je že bolje.

† **Preč. g. Jožef Poljšak**, župnik v Prvačini, je sinoči umrl. R. i. p.

Umrli je v Trstu dne 5. t. m. še v cvetoči mladosti po dolgotrajni bolezni g. Stefan Pregelj, c. kr. finančni koncipist, doma iz Loma nad sv. Lucijo.

V Černičah je umrl dne 6. t. m. g. Val. Kosovel, posestnik, oče znanega tovarnarja usnja g. Jožefa Kosovela. Pogreb je bil v soboto ob 4. uri pop. N. v m. p.

Izjava. Dostavno k dopisu iz Kronberga z dne 2. aprila t. l. mi je omeniti, da imam kot verouči-telj na Ajševski šoli poleg jednega uradnega nadzornika še dva nepoklicana neuradna, ki me nadzorujeta prostovoljno. Pozivljam ju torej, da mi dokazeta vse neopravičene zamude in jaz sem jima pripravljen izplačati za vsako 20 kron, reci dvajset kron, brez obotavljanja.

V ostalem iz celega dotičnega skrupucala v Soči z dne 29. marca t. l. odseva le dokaz, da sem kot duhovnik spolnil svojo dolžnost, katero mi narekuje cerkvena oblast in moj poklic

Anton Pahor
vikar.

Dediči se iščejo. V Trstu je umrla 10. marca beračica Ana Komel, ki je zapustila 48.000 kron. Denar je imela zašit v umazani in raztr-gani obleki. Umrla je skoro za lakotjo. Rojena je bila v Gorici. Rod Komelov je iz Mirna in iz Bilj, od koder so se naselili v Gorico. Predniki Ane Komel so zapisani v maticah stolne cerkve. Iščejo se dediči.

Cerkvena hierarhija v Rusiji. Francoski listi poročajo, da se v Petrogradu ustanovi ka-toliška nadškofija. Poleg te nadškofije ustanovite se še dve škofiji. Tako bo imela tudi Rusija kat. hierarhijo. Do zdaj jo je imela le Poljska.

Pridobinski opisniki davčnih družb II. razreda okraja trgovsko-obrtne zbornice Gorica-Gradišče, III. in IV. razreda priredbenega okraja „mesto Gorica“ in III. in IV. razreda priredbe-nega okraja „politični kraj Gorica“ (dežela) morejo se pregledati v teku 14 dnij, začeni od 6. aprila pri davčnem odelku c. kr. okrajnega glavarstva.

Kje bo zadela bohinja železnica na vipavsko? Bohinjska železnica bo imela v Go-rici postajo poleg živinskega trga in pojde čez okrajno cesto, ki vodi po Baronovšču v Sempas. Blizu St. Petra, dva in 1/4 km. od Gorice, zadela bo skupaj s črto vipavske železnice, ki pojde iz južnega kolodvora v Ajdovščino. Po tej črti pojde do 10 1/2 km., t. j. do blizu Dornberga, kjer bo krenila proti Rihenbergu.

Glasba. Gorski odmevi. Zbirka moških zbor-rov in četverspevov. Uglasbil Janez Laharnar, organist na št. Viškigori (pošta Slap nad Tolmi-nom, Primorsko). Delo 8. Cena. — V Ljub-ljani. Založil skladatelj. Tisk J. Blaznikovih na-slednikov. 1900.

Laharnarjeve skladbe je treba presojevati iz umetniškega stališča. Umetnija v skladanju pa se poraja le, ako zna skladatelj udihniti besedilo primeren izraz, to je: Treba dati tekstu ali glasbeno odločnost, čilost, energijo, bujnost; ali pa milobo, tužnost, nado, up itd., kakor to zahte-vajo besede. Da je skladatelj v svojem osmem delu besedilo jako spretno pogodil, kaže vsaka stran 25 strani obsežnega zvezka. Ob enem pa gre hvalno omeniti, da se skladatelj ne straši uporabljati modernih akordov. Saj glasba mora z drugimi umetnijami vsopredno napredovati. Časi, ko se je pri nas le v toniki in dominantni pope-valo, so, hvala Bogu, za nami: pesem je vdobila drugo lico, ki ni le izraz kake izbrane zafrikujene melodije s spremljajočimi akordi na primitivni toniki in dominantni pa s ciganskim basom, marveč

je duhovito vrvenje splošnih harmoničnih kombi-nacij izvirajočih iz zvokovodov.

Častno mi je tudi omenjati, da skladatelj varčno uporablja septime, pred katerih prepo-gosto uporabo svarijo celo najmodernejši svetni glasbeniki. V navadnih slov. skladbah pa septim kar mrgoli tako, da se kritik sam sebe vprašuje: Čemu li toliko vprašanj po otrobih?

Pravilno uporablja dalje skladatelj tudi glasbene sklepe, ker cele piše le v večjih odstav-kih ali pa koncema. Koliko pa nahajamo celo-sklepov v naših modernih skladbah takoj po prvem odstavku! N. pr. „Po jezeru, bliz Triglava, čolnič plava sem ter tje“. Besede „sem ter tje“ imajo v originalu sledeč sklep: As dur: sem (f), ter (g), tje (as) — to je, kakor bi rekel: „Amen“. Zato pa je duhoviti Foerster priljubljeni napev s tem izboljšal, da je dal omenjenim zlogom gla-sove as, b, (hes) in c: torej pravilni polusklep.

Ker je skladatelj v harmoniji toliko izvež-ban, da ni treba njegovim republikom niti ene glaske predružačiti in ker je vse duhovito izrazil: zato delo 8. ženjalnega mladeniča najtopleje pri-poročam in izrazim željo, da bi se na glasbenem polji še prav mnogokrat srečala.

Fajgelj.

„Primoški List“ vrlo napreduje. Vsaki dan se oglašajo novi naročniki. Tudi dopisnikov je toliko, da bo treba izdajati list dvakrat na teden!

Socijalne drobtinice.

Zavarovanje delavcev v Nemčiji. Glede skrbi za delavstvo brezdomno Nemčija prednjači vsem kulturnim državam. V Nemčiji je zava-rovanih za slučaj bolezni okroglo 9 milijonov, proti nezgodam okroglih 18 milijonov, za slučaj onemog-losti in starosti okroglih 12 milijonov oseb. Bolniško zavarovanje obstaja 15 let, proti nez-godam 14 let, in za slučaj onemoglosti 9 let. Do leta 1900 se je obolelim delavcem v Nemčiji izplačalo celih 1473 milijonov mark. Delavci pla-čujejo dve tretjini in delodajalci eno tretjino, kakor pri nas v Avstriji.

Ponesrečencem in njih sirotam so do l. 1900 v Nemčiji izplačali okroglih 514 milijonov mark podpor, Stroške za zavarovanje proti nez-godam nosijo sami delodajalci. Za delo nezmož-nim in nad 70 let starim delavcem so do l. 1900 vstavši rudarske blagajne, iz plačali okroglih 631 milijonov mark na rentah. Za to zavarovanje dona-šajo v enakih delih delodajalci in delavci; po leg tega pa tudi država dovoljuje od leta do leta rastoči prispevek, ki je v devetih letih na-rasel na približno 147 milijonov.

2618 milijonov mark se je izplačalo delav-cem v Nemčiji vsled zakonov o delavskem zava-rovanju. Reservni zakladi tvorijo lepo svoto 1156 milijonov mark. Tako skrbi Nemčija za delavstvo. V Avstriji pa smo še za mnogo let nazaj!

Naša društva.

„Trgovsko in obrtno društvo za Goriško“ je imelo javen shod v nedeljo dne 8. t. m. v Kozani. To društvo, kakor tudi liberalna „na-rodno-napredna stranka“ je prava toča za našo deželo. To vedo naši Brici prav dobro. Zato so prav primerno povabili g. R. Konjedica, da je tisti dan z novimi Lorberjevimi strelnimi pripra-vami preganjal to točo. Na shodu je govoril nek mladič o vinski klavzuli, pa se je goriškim gospodom vinska klavzula slabo podala, bolje se jim je podala vinska kapljica! G. Gabršček je govoril o imenitosti „trgovskega in obrtnega društva za Goriško“, po katerem že sam presvetli cesar poprašuje!

Št. Peter. Tukajšna hranilnica in posojil-nica je imela l. 1899. prometa K. 240.179.04. Hranilnih ulog so uložili za 76.651.60 K., uzdignili za 92.237.3k K. Posojil so dali 65.674 K., vrnili pa so jih 15.818 K.

Prejšnje načelstvo, ki se vestno trudi za procvet posojilnice, je zopet izvoljeno: Andrej Blažica načelnik, Franc Černic denarničar, Ivan Blažica, Andrej Bizjak, Andrej Merlak in Ivan Batistič odborniki, č. g. Jos. Ličan računski pre-gledovalec.

Dijaška kuhinja v Trstu. Blagorodna gospa Antonija Šabec je darovala v častni spo-min svojega pokojnega soproga gosp. Ivana Šabeca za dijaško kuhinjo 400 kron, za kateri blagodušni dar se blagi gospoj iskreno zahva-ljujemo. Omeniti moramo pa še tukaj, da je po-kojni gospod zdlatno polpiral dijaško kuhinjo ves čas njenega obstanka, to je 16 let. Bog mu daj večno povračilo v nebesih.

Od novega leta sem so nam še darovali: gospa Gregorič 100 Kr., g. dr. Straus 10 Kr., g. župnik Miha Martelanc 22 Kr., g. vikar Jenko 3 Kr., g. Jakob Štrukelj 10 Kr., Mičelov zajec 2 Kr. in 24 h. Pri banketu na čast g. urednika Čotiča nabralo se je 54 Kr., g. deželni poslanec Vatovec 20 Kr., gospa Pertot 4 Kr., g. Miha

Truden 36 Kr., g. Mankoč 20 Kr., gospa Deseppi 60 Kr., g. profesor Gomilšak 5 Kr., g. dekan Kompare 2 Kr. Povodno prihoda novega Barkovljanskega župnika nabralo se je 45 kron.

Vsem dobrotnikom naj Vsemogočni stotero povrne. *J. Warte.*

V Čepovanu se je, kakor smo že poročali, osnovala „hranilnica in posojilnica“. Pravila so se že potrdila, zadruga se registrirala. V načelnstvu so: Jakob Rejec, župnik, kot načelnik, Andrej Podgornik, župan, Anton Bratuž, podžupan, Stefan Kofol, Anton Podgornik, vsi iz Čepovana, dalje Vinko Mežan, kurat v Lokovcu ter Franca Podgornik, podžupan v Gorenji Trebuši. Nova zadruga, ki ne bo samo za Čepovan, ampak tudi za sosednje duhovnije, začela bode poslovati s 1. majem. Bog blagoslovi!

„Zavod sv. Nikolaja“ v Trstu je imel dne 25. t. m. občni zbor, združen z domačo zabavo. Vodstvo zavoda je poslalo „Vabilo“ tudi „Pr. L.“ Ker je bilo pa za dotično št. prekasno, dovoljujemo si danes, da ta prepotrebni zavod vsem rodoljubom prav toplo priporočamo.

Za Alojzijevišče. Občina Sv. Križ na Vipavskem 40 kron, preč. g. A. Keber 40 kron, preč. g. V. Tomagnin 10 kron, nekdo nekje 20 kron. Za olepšanje kapelice v Alojzijevišča č. g. Jožef Gergolet 8 K.

Iskrena zahvala vsem vrlim dobrotnikom; plačnik pa jim bodi Božji Izveličar, ki pravi: *Karkoli ste dali najmanjšemu izmed mojih bratov, ste meni dali.*

Snujte posojilnice! Prijateljem našega ljudstva svetujemo, naj snujejo po deželi povsod hranilnice in posojilnice. Za občni blagor unetih mož najde se v vsaki vasi nekaj, kateri bodo snovateljem radi pomagali. Zlasti prosimo č. duhovščino naj povsod pomaga s svetom in djanjem. Vsi mogoči pomisleki so ničevni, a tudi delo v posojilnici na deželi je lahko, korist gmotna in moralna pa velika. Vsa pojasnila o snovanju daje prav rada „Gospodarska Zveza“ v Ljubljani

Za kratek čas.

Pridiga na velikonočni pondeljek: Današnji sv. evanglij nam pripoveduje o dveh učencih, ki sta šla v Emavs. Svojo pridigo razdelim v dva dela: V prvem povem: koliko učencev je bilo; v drugem: kam sta šla.

Pomota. Mati: „Tako, otroci, pojdite sedaj k stricu in čestitajte mu lepo za god: če ni umazan, vam bo kaj dal zato.“

Otroci stricu (potem ko so mu čestitali): „Stric, ste se li danes že umili?“ Stric: „Zakaj prašate, otroci?“ Otroci: „Mati so nam rekli, če niste umazani, bote nam kaj dali.“

Odgovorni urednik in izdajatelj: I. Bajt.
Lastnik: Konzorcij „Primorskega Lista“.
Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Posamezne številke „Primorskega Lista“ se dobivajo v tobakarnah v šolskih in nunskih ulicah po 5 kr. ali 10 vin.

Anton Obidič,

čevljar

v Semeniški ulici št. 4
v Gorici,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro
Priporoča dalje tudi svojo zalogo

ANTON FOX

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako soline.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

„Krojaška zadruga“,
vpisana zadruga z omejeno zavezo
v GORICI,
Gosposka ulica št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas
v naj večji izbiri,

kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce Jäger itd.

VSE PO NAJNIZJIH CENAH.

Cene so stalne brez pogajanja.

Odlikovani fotografski atelier

A. JERKIČ

GORICA,

Gosposka ulica št. 7, v hiši

„Goriške ljudske posojilnice“,

edini zalagatelj c. kr. avstrijske državno-uradniške zveze za Goriško. sprejema vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Novi, velikomestno urejeni atelier

odgovarja vsem

modernim zahtevam v tej stroki.

P. n. gg. državni uradniki in njihovi družinski člani dobé pri obstoječih cenah 15% rabat.

Se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem udani

ANTON JERKIČ.

Savno občinstvo pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Vetturini, glavni uhod v gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica št. 14,
blizu lekarne Gironcolijeve.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu iz odlikovanih Črniškojevih delavnic v ulici Pontenuovo in via Leoni, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od Dunajskih in Budapeštanskih tovarov. Ostalo pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov.

Sprejema se naročila in izdeluje po izbiri obrisa najceneje in v najkrajšem času.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Josip Gorjanc

GOSTILNIČAR

v Attemsovi palači na Kornu
v GORICI,

ima tudi hleve za konje in vozove.

Razun dobrega črnega in belega vina grofa Attemsa ter piv, priporoča vedno izvrstna jedila, gorka ali mrzla.

Ima ceno prenočišča.

Franc Bevk

ulica Ponte Isonzo št. 3.

priporoča slavnemu občinstvu svojo zalogo oglja, premoga in drv po najnižih cenah. Postrežba je točna.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v aadih od 56 itrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu občinstvu.

Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,
svečar.

Ulica sv. Antona št. 7. v Gorici.

Florjan Kralj,

tovarnar kisa v stari cukrarni,
kapucijska ulica št. 11.

priporoča se svojim sorojakom v mestu in na deželi v nabavo kisa, kakor ekstrata, vinskega in komune, po poštenih cenah.

Krojaški mojster

FRANC ČUFER

v Gorici

v ulici sv. Antona št. 7.

v hiši g. J. Kopača nasproti okr. sodni

izdeluje

VSAKOVRSNE OBLEKE

za moške po meri, bodisi fine ali priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa učencem ljudskih in srednjih šol za obila naročila.

Artur Makutz

klepar, Ozka ulica (Via Stretta)

se priporoča slavnemu občinstvu. Izdeluje vsakovrstna kleparska dela.

Naznanilo.

Podpisani si usoja uljudno naznanjati p. n. slavn. vojaštvu in drugemu častitemu p. n. občinstvu, da se v krojačnici vsled smrti

SIMONA ROSANZA

v Vrtni ulici št. 8,

nič ne spremeni. Ta krojačnica je že 25 let na dobrem glasu, posebno, odkar jo podpisani že več let samostojno vodi. Dovišil je tudi leta 1897 glasovito šolo za krojenje po Hoffmanovem sistemu na Dunaju, ter leta 1898 napravil izpit krojenja z odličnim vspehom na c. kr. obrtno-tehnološkem muzeju na Dunaju.

Trudil se bo tudi nadalje gospode naročnike v vsakem oziru najbolje postreči ter se nadeja obilnih naročil od p. n. vojaštva in občinstva.

V zalogi ima različno angleško in tuzemsko blago najboljše kakovosti.

Se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem udani.

Anton Krusič,

zet in naslednik pokojnega Simona Rosanza.

V Gorici, 28. marca 1900.